

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/24-01/57

URBROJ: 65-24-2

Zagreb, 29. srpnja 2024.

Hs**NP*022-02/24-01/57*65-24-2**Hs

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o drvenastim kulturama kratkih ophodnji***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 25. srpnja 2024. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra poljoprivrede, šumarstva i ribarstva Josipa Dabru i državne tajnike Tugomira Majdaka, Zdravka Tušeka, Mladena Pavića i Marinka Belju.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/24-01/28
URBROJ: 50301-27/22-24-4

Zagreb, 25. srpnja 2024.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o drvenastim kulturama kratkih ophodnji

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o drvenastim kulturama kratkih ophodnji.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra poljoprivrede, šumarstva i ribarstva Josipa Dabru i državne tajnike Tugomira Majdaka, Zdravka Tušeka, Mladena Pavića i Marinka Belju.

 PREDSJEDNIK
m. p. Andrej Hlenković

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRVENASTIM
KULTURAMA KRATKIH OPHODNJI

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRVENASTIM KULTURAMA KRATKIH OPHODNJI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 57/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom

Na snazi je Zakon o drvenastim kulturama kratkih ophodnji („Narodne novine“, br. 15/18. i 111/18., u daljnjem tekstu: Zakon).

Provedba aktualnog Zakona ukazuje na određene poteškoće u primjeni pojedinih odredbi Zakona jer je uočeno da pojedine fizičke i pravne osobe koje su na dan stupanja na snagu Zakona (22. veljače 2018.) već imale osnovane nasade brzorastućih vrsta drveća ili biljnih vrsta za proizvodnju biomase nisu u propisanom roku podnijele zahtjev za stručnim nadzorom, da pojedini nasadi drvenastih kultura nemaju namjenu koja je definirana Zakonom (proizvodnja biomase) te je uočena nedovoljna učinkovitost u postupku upisa u Upisnik proizvođača drvenastih kultura kratkih ophodnji i u postupku kontrole uzgoja kultura kratkih ophodnji.

Cilj izrade i donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o drvenastim kulturama kratkih ophodnji (u daljnjem tekstu: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona) je učinkovita provedba Zakona te bolja i učinkovitija kontrola uzgoja kultura kratkih ophodnji.

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona postigla bi se učinkovita provedba Zakona u cilju zaštite poljoprivrednog zemljišta od eksploatacije u nepoljoprivredne svrhe, a istodobno korištenje poljoprivrednog zemljišta lošijeg boniteta za proizvodnju obnovljivih izvora energije te u cilju efikasnijeg praćenja i kontrole uzgoja kultura kratkih ophodnji.

Predviđena rješenja i posljedice donošenja Zakona

Cilj izrade i donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona je učinkovita provedba Zakona te bolja i učinkovitija kontrola uzgoja kultura kratkih ophodnji.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona se predlaže da se iz površina na kojima se mogu snovati i uzgajati kulture kratkih ophodnji izuzme poljoprivredno zemljište vrednovano kao (P3), koje je zakorovljeno i obraslo višegodišnjim raslinjem, jer se takvo poljoprivredno zemljište može privesti poljoprivrednoj proizvodnji.

Propisuje se da Upisnik proizvođača drvenastih kultura vode nadležni upravni odjeli u jedinicama područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba.

Propisuje se da drvena masa nakon uklanjanja kulture, za proizvođače kultura koji su brisani iz Upisnika, pripada proizvođaču kulture.

Propisuje se obveza za proizvođače koji, do stupanja na snagu ovoga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona, već imaju osnovan nasad, a nisu upisani u Upisnik i/ili nisu podnijeli zahtjev za stručni nadzor kultura, moraju isto učiniti u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona.

Posljedice donošenja Zakona

Predloženim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona izvršene su korekcije koje će poboljšati primjenu Zakona, očekuje se veća proizvodnja obnovljivih izvora energije i stavljanje u funkciju poljoprivrednih površina koje nisu pogodne za poljoprivrednu proizvodnju, uz istovremeno poznat podatak o broju upisanih proizvođača drvenastih kultura kratkih ophodnji te poljoprivrednih površina na kojima su takvi nasadi osnovani.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRVENASTIM KULTURAMA KRATKIH OPHODNJI

Članak 1.

U Zakonu o drvenastim kulturama kratkih ophodnji („Narodne novine“, br. 15/18. i 111/18.) u članku 3. stavku 2. riječ: „njezino“ zamjenjuje se riječju: „njihovo“, riječ: „obitava“ zamjenjuje se riječju: „obitavaju“, a riječ: „opasnost“ zamjenjuje se riječjima: „ekološki rizik“.

Članak 2.

Članak 5. mijenja se i glasi:

„(1) Kulture se mogu osnivati i uzgajati na rok do 20 godina i to na:

1. šumskom zemljištu, ako to nije u suprotnosti sa šumskogospodarskim planom
2. poljoprivrednom zemljištu koje je vrednovano kao ostalo poljoprivredno zemljište (PŠ).

(2) Iznimno od stavka 1. točke 1. ovoga članka na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske, ako to nije u suprotnosti sa šumskogospodarskim planom, kulture se mogu osnivati i uzgajati na rok koji je određen propisom iz područja šumarstva.

(3) Ostalo poljoprivredno zemljište (PŠ) iz stavka 1. točke 2. ovoga članka koje je namijenjeno za uzgoj kultura za potrebe proizvodnje biomase za energetske svrhe nije moguće prenamijeniti u šumsko zemljište odnosno u šumu.

(4) Ostalo poljoprivredno zemljište (PŠ) iz stavka 1. točke 2. ovoga članka potrebno je nakon isteka 20 godina od osnivanja kulture vratiti u namjenu za poljoprivrednu proizvodnju.

(5) Osnivanje i uzgoj kultura na zemljištu iz stavka 1. ovoga članka moguće je samo ako nije u suprotnosti s propisima iz područja zaštite prirode.“.

Članak 3.

Članak 6. mijenja se i glasi:

„(1) Proizvođači kultura moraju biti upisani u Upisnik proizvođača drvenastih kultura kratkih ophodnji (u daljnjem tekstu: Upisnik).

(2) Upisnik vodi nadležni upravni odjeli za poljoprivredu i šumarstvo u jedinici područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: nadležni upravni odjel).

(3) Zahtjev za upis u Upisnik nadležnom upravnom odjelu na propisanom obrascu podnosi proizvođač kulture, koji je vlasnik ili posjednik zemljišta iz članka 5. ovoga Zakona.

(4) Ako se nasad podiže na poljoprivrednom zemljištu, proizvođač kulture mora uz zahtjev iz stavka 3. ovoga članka dostaviti i dokaz o bonitetnoj vrijednosti tog poljoprivrednog zemljišta.

(5) Nadležni upravni odjel o zahtjevu iz stavka 3. ovoga članka donosi rješenje.

(6) Za upis u Upisnik proizvođači kultura moraju raspolagati odgovarajućim poljoprivrednim ili šumskim zemljištem za osnivanje i uzgoj kultura, sadnim materijalom vrsta iz članka 3. ovoga Zakona proizvedenim na registriranome mjestu proizvodnje u Europskoj uniji.

(7) Ministarstvo vodi Registar upisnika iz stavaka 1. ovoga članka.

(8) Sadržaj, oblik i način vođenja Upisnika te obrazac zahtjeva, i dokumentaciju koja mora biti priložena zahtjevu pravilnikom propisuje ministar.“.

Članak 4.

U članku 7. stavku 1. i 2. riječ: „Ministarstvo“ zamjenjuje se riječima: „nadležni upravni odjel“.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Ako proizvođač kulture koji je brisan iz Upisnika ili nasljednik proizvođača ne provede naloženu radnju iz stavka 3. ovoga članka, istu će izvršiti Hrvatske šume d. o. o. na trošak proizvođača kulture koji je brisan iz Upisnika ili nasljednika proizvođača u daljnjem roku od 15 dana.“.

Iza stavaka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Drvna masa koja preostane nakon uklanjanja kulture iz stavaka 3. i 4. ovoga članka pripada proizvođaču kulture.“.

Članak 5.

Članak 8. mijenja se i glasi:

„Protiv rješenja iz članaka 6. i 7. ovoga Zakona može se izjaviti žalba Ministarstvu, a protiv rješenja Ministarstva nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.“.

Članak 6.

Članak 9. mijenja se i glasi:

„(1) Stručni nadzor nad uzgojem kultura provodi Ministarstvo.

(2) Zahtjev za provedbu stručnog nadzora Ministarstvu na propisanom obrascu podnosi proizvođač kulture najkasnije do 15. veljače za tekuću godinu.

(3) Stručni nadzor podrazumijeva kontrolu, na terenu nakon osnivanja kulture i najmanje jednom godišnje kod svih proizvođača kultura u vrijeme vegetacije o udovoljavanju zahtjevima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, o čemu se sastavlja zapisnik.

(4) Ako se stručnim nadzorom utvrdi neudovoljavanje zahtjevima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, o istom će se obavijestiti nadležna inspekcija iz članka 10. ovoga Zakona.

(5) Sadržaj i način provedbe stručnog nadzora propisuje ministar pravilnikom.“.

Članak 7.

U članku 11. stavku 1. iza riječi „Ministarstvo“ briše se točka, dodaje se zarez i riječi: „Agenciju za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju i nadležni upravni odjel.“

Članak 8.

U članku 12. stavku 1. riječi: „20.000,00 do 50.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „3.000,00 do 7.000,00 eura“.

Dodaje se nova točka a) koja glasi:

„a) je podigao nasad, a nije podnio zahtjev za stručni nadzor (članak 9. stavak 2.)“

Dosadašnje točke a), b), c), d), e) i f) postaju točke : „b), c), d), e), f) i g).“

Dosadašnja točka e) koja je postala točka f) mijenja se i glasi:

„ostalo poljoprivredno zemljište (PŠ) koristi za uzgoj kulture nakon isteka roka od 20 godina od osnivanja kulture (članak 5. stavak 3.)“

U stavku 2. riječi: „10.000,00 do 35.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „1.500,00 do 5.000,00 eura.“

U stavku 3. riječi: „10.000,00 do 35.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „1.500,00 do 5.000,00 eura.“

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 9.

(1) Osobe koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona imaju osnovane nasade brzorastućih vrsta drveća ili drugih brzorastućih biljnih vrsta za proizvodnju biomase dužne su u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona obavijestiti Ministarstvo o postojanju nasada te podnijeti zahtjev za stručnim nadzorom iz članka 9. ovoga Zakona.

(2) U slučaju da se stručnim nadzorom utvrdi da nasad iz stavka 1. ovoga članka udovoljava zahtjevima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, osoba koja ga je osnovala obvezna je u roku od dva mjeseca nakon izvršenog stručnog nadzora podnijeti zahtjev za upis u Upisnik.

(3) U slučaju da se stručnim nadzorom utvrdi da nasad iz stavka 1. ovoga članka ne udovoljava zahtjevima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, primjenjuju se odredbe pravilnika kojim se propisuje način provedbe i druga pitanja vezana uz stručni nadzor uzgoja drvenastih kultura kratkih ophodnji.

(4) Osobe koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona imaju osnovane nasade brzorastućih stranih vrsta drveća ili drugih brzorastućih stranih biljnih vrsta za proizvodnju biomase, kao i proizvođači kultura koji su podigli nasade stranih vrsta prije stupanja na snagu Zakona o drvenastim kulturama kratkih ophodnji („Narodne novine“, br. 15/18. i 111/18.) na poljoprivrednom zemljištu vrednovanom kao osobito vrijedno obradivo poljoprivredno zemljište (P1), vrijedno obradivo poljoprivredno zemljište (P2) i ostalo obradivo poljoprivredno zemljište (P3) te proizvođači koji su podigli nasade stranih vrsta na poljoprivrednom zemljištu vrednovanom kao ostalo obradivo

poljoprivredno zemljište (P3) stupanjem na snagu ovoga Zakona, moraju posjedovati rješenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode kojim je dopušteno uvođenje tih stranih vrsta u prirodu Republike Hrvatske, osim u slučaju uvođenja u prirodu vrsta navedenih na bijeloj listi u Prilogu II Pravilnika o crnoj i bijeloj listi stranih vrsta („Narodne novine“, broj 13/24.).

Članak 10.

(1) Proizvođači kultura koji su podigli nasade do stupanja na snagu Zakona o drvenastim kulturama kratkih ophodnji („Narodne novine“, br. 15/18. i 111/18.) na poljoprivrednom zemljištu vrednovanom kao osobito vrijedno obradivo poljoprivredno zemljište (P1), vrijedno obradivo poljoprivredno zemljište (P2) i ostalo obradivo poljoprivredno zemljište (P3), a udovoljavaju svim ostalim uvjetima za upis u Upisnik, mogu zadržati postojeći nasad do isteka roka od 20 godina od podizanja nasada.

(2) Proizvođači kultura koji su podigli nasade drvenastim kulturama kratkih ophodnji na poljoprivrednom zemljištu vrednovanom kao ostalo obradivo poljoprivredno zemljište (P3) do stupanja na snagu ovoga Zakona, a udovoljavaju svim ostalim uvjetima za upis u Upisnik, mogu zadržati postojeći nasad do isteka roka od 20 godina od podizanja nasada.

(3) Po isteku roka iz stavka 1. i 2. ovoga članka s poljoprivrednog zemljišta vrednovanog kao osobito vrijedno obradivo poljoprivredno zemljište (P1), vrijedno obradivo poljoprivredno zemljište (P2) i ostalo obradivo poljoprivredno zemljište (P3), proizvođači su dužni ukloniti nasad i vratiti zemljište u namjenu za poljoprivrednu proizvodnju.

Članak 11.

Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona s odredbama ovoga Zakona uskladiti sljedeće pravilnike: Pravilnik o popisu biljnih vrsta za osnivanje drvenastih kultura kratkih ophodnji te načinu i uvjetima pod kojima se mogu uzgajati („Narodne novine“, broj 16/19.), Pravilnik o stručnom nadzoru uzgoja drvenastih kultura kratkih ophodnji („Narodne novine“, br. 111/18., 33/19. i 50/19.) i Pravilnik o upisniku proizvođača drvenastih kultura kratkih ophodnji („Narodne novine“, broj 110/18.).

Članak 12.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Nomotehnički se usklađuju odredbe u odnosu na Zakon o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13., 15/18., 14/19. i 127/19.).

Uz članak 2.

Propisuje se rok do 20 godina na koji se mogu osnivati i uzgajati drvenaste kulture kratkih ophodnji te se radi zaštite poljoprivrednog zemljišta od eksploatacije u nepoljoprivredne svrhe iz površina na kojima se mogu osnovati i uzgajati kulture kratkih ophodnji izuzima poljoprivredno zemljište vrednovano kao ostalo obradivo poljoprivredno zemljište (P3) jer se takvo poljoprivredno zemljište može privesti poljoprivrednoj proizvodnji.

Uz članak 3.

Propisuje se da Upisnik proizvođača drvenastih kultura vode nadležni upravni odjeli za poljoprivredu i šumarstvo u jedinici područje (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba umjesto Ministarstva poljoprivrede, a radi efikasnije provedbe postupak upisa u Upisnik.

Uz članak 4.

Nomotehnički se usklađuju odredbe u odnosu na izmjene u članku 6. koje se odnose na tijelo nadležno za vođenje Upisnika proizvođača drvenastih kultura te se propisuje da proizvođačima kultura koji su brisani iz Upisnika i dužni su ukloniti nadzemni i podzemne dijelove kulture, pripada drvna masa nakon uklanjanja kulture.

Uz članak 5.

Usklađuje se izričaj u odnosu na izmjene u članku 6. ovoga Zakona.

Uz članak 6.

Propisuje se rok u kojem su proizvođači drvenastih kultura dužni Ministarstvu podnijeti zahtjev za provedbu stručnog nadzora.

Uz članak 7.

Propisuje se da se nalaz šumarskog ili poljoprivrednog inspektora osim Ministarstvu dostavlja i Agenciji za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju i nadležnom upravnom odjelu.

Uz članak 8.

Iznos novčanih kazni za prekršaje iz Zakona iskazani su u eurima te je dodan novi prekršaj za proizvođače koji su podigli nasad a nisu podnijeli zahtjev za stručni nadzor.

Uz članak 9.

Propisuje se obveza za proizvođače kultura koji, do stupanja na snagu ovoga Zakona, već imaju osnovan nasad da podnesu zahtjev za provedbu stručnog nadzora i zahtjev za upis u Upisnik proizvođača drvenastih kultura kratkih ophodnji.

Svi proizvođači kultura koji imaju osnovane nasade brzorastućih stranih vrsta, moraju posjedovati rješenje Ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode.

Uz članak 10.

Propisuje se obveza da iznimno proizvođači kultura koji, do stupanja na snagu ovoga Zakona, već imaju osnovan nasad na (P1), (P2) i (P3) poljoprivrednom zemljištu, a udovoljava uvjetima za upis u Upisnik, mogu zadržati postojeći nasad do isteka roka od 20 godina od podizanja nasada te da su po isteku toga roka dužni ukloniti nasad sa tog poljoprivrednog zemljišta i vratiti zemljište u namjenu poljoprivredne proizvodnje.

Uz članak 11.

Propisuje se da će ministar uskladiti pravilnike iz Zakona u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 12.

Propisuje se stupanje na snagu Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 3.

(1) Za osnivanje i uzgoj kultura mogu se koristiti zavičajne i strane biljne vrste, uključujući i njihove križance.

(2) Dopušteno je koristiti samo one strane biljne vrste, uključujući i njihove križance, za koje je u svrhu uzgoja kulture, sukladno propisu kojim se uređuje područje zaštite prirode, utvrđeno da njezino uvođenje u prirodu na području Republike Hrvatske i u ekosustave u kojima prirodno ne obitava ne predstavlja opasnost za bioraznolikost, ljudsko zdravlje ili obavljanje gospodarske djelatnosti.

(3) Popis zavičajnih i stranih biljnih vrsta, uključujući i njihove križance koje je dopušteno koristiti za osnivanje kultura na poljoprivrednom, odnosno šumskom zemljištu, duljinu ophodnje te način i uvjete pod kojima se mogu uzgajati kulture utvrđuje pravilnikom ministar nadležan za poslove poljoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: ministar) uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove zaštite prirode.

Članak 5.

(1) Kulture se mogu osnivati i uzgajati isključivo na:

1. šumskom zemljištu, ako to nije u suprotnosti sa šumskogospodarskim planom
2. poljoprivrednom zemljištu koje je vrednovano kao ostalo poljoprivredno zemljište (PŠ)
3. ostalom obradivom poljoprivrednom zemljištu (P3), koje je zakorovljeno i obraslo višegodišnjim raslinjem, uz odobrenje ministarstva nadležnog za poslove poljoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Ostalo poljoprivredno zemljište (PŠ) i ostalo obradivo poljoprivredno zemljište (P3) iz stavka 1. točaka 2. i 3. ovoga članka koje je namijenjeno za uzgoj kultura za potrebe proizvodnje biomase za energetske svrhe nije moguće prenamijeniti u šumsko zemljište odnosno u šumu.

(3) Ostalo poljoprivredno zemljište (PŠ) i ostalo obradivo poljoprivredno zemljište (P3) iz stavka 1. točaka 2. i 3. ovoga članka potrebno je nakon isteka dvadesete godine od osnivanja kulture vratiti u namjenu za poljoprivrednu proizvodnju.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, Ministarstvo može na predmetnim površinama nakon isteka dvadesete godine od osnivanja kulture, nakon provedenog stručnog nadzora, produljiti uzgoj kultura na dodatni period od 20 godina.

(5) Osnivanje i uzgoj kultura na zemljištu iz stavka 1. ovoga članka moguće je samo ako nije u suprotnosti s posebnim propisima iz područja zaštite prirode kojima se propisuje očuvanje ekološke mreže i zaštićenih područja.

Članak 6.

(1) Proizvođači kultura moraju biti upisani u Upisnik proizvođača drvenastih kultura kratkih ophodnji (u daljnjem tekstu: Upisnik).

(2) Upisnik vodi Ministarstvo.

(3) Zahtjev za upis u Upisnik podnosi se Ministarstvu na propisanom obrascu.

(4) Zahtjev za upis u Upisnik podnose vlasnici ili posjednici zemljišta iz članka 5. ovoga Zakona.

(5) Ministarstvo o upisu proizvođača kulture u Upisnik donosi rješenje.

(6) Za upis u Upisnik proizvođači kultura moraju raspolagati odgovarajućim poljoprivrednim ili šumskim zemljištem za osnivanje i uzgoj kultura, sadnim materijalom vrsta iz članka 3. ovoga Zakona proizvedenim na registriranome mjestu proizvodnje u Europskoj uniji.

(7) Sadržaj, oblik i način vođenja Upisnika te obrazac zahtjeva, i dokumentaciju koja mora biti priložena zahtjevu pravilnikom propisuje ministar.

Članak 7.

(1) Ministarstvo će pokrenuti postupak brisanja proizvođača kulture iz Upisnika:

a) na zahtjev proizvođača kulture

b) po isteku roka iz članka 5. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona

c) po sili zakona:

– smrću proizvođača kulture ili prestankom postojanja pravne osobe koja je upisana kao proizvođač kulture

– uzastopnim odbijanjem provođenja mjera za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti naređenih rješenjem šumarskog ili poljoprivrednog inspektora iz članka 11. ovoga Zakona.

(2) O brisanju proizvođača kulture iz Upisnika **Ministarstvo** donosi rješenje.

(3) U rješenju iz stavka 2. ovoga članka proizvođaču kulture koji je brisan iz Upisnika naložit će se uklanjanje nadzemnog i podzemnog dijela kulture na zemljištu iz članka 5. ovoga Zakona u roku od najdulje 30 dana od dostave rješenja o brisanju iz Upisnika.

(4) Ako proizvođač kulture koji je brisan iz Upisnika ne provede naloženu radnju iz stavka 3. ovoga članka, istu će izvršiti Hrvatske šume d. o. o. na trošak izvršenika u daljnjem roku od 15 dana.

Članak 8.

(1) Protiv rješenja **Ministarstva** iz članaka 6. i 7. ovoga Zakona ne može se izjaviti žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

(2) Pokrenuti upravni spor protiv rješenja **Ministarstva** iz članka 7. ovoga Zakona ne zadržava izvršenje rješenja.

Članak 9.

(1) Uzgoj kultura podliježe stručnom nadzoru koji provodi **Ministarstvo**.

(2) Stručni nadzor podrazumijeva kontrolu, na terenu pri osnivanju kulture i najmanje jednom godišnje kod svih proizvođača kultura u vrijeme vegetacije, o udovoljavanju zahtjevima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega, o čemu se sastavlja zapisnik.

(3) Ako se stručnim nadzorom utvrdi ne udovoljavanje zahtjevima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega, o istom će se obavijestiti nadležna inspekcija iz članka 10. ovoga Zakona.

(4) Način provedbe i druga pitanja vezana uz stručni nadzor kultura propisuje ministar pravilnikom

Članak 11.

(1) Ako šumarski ili poljoprivredni inspektor u provođenju inspeksijskog nadzora utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon i propisi doneseni na temelju njega, rješenjem će narediti otklanjanje utvrđene nepravilnosti određujući rok u kojem se nepravilnost mora otkloniti te će o tome obavijestiti **Ministarstvo**.

(2) Protiv rješenja inspektora žalba nije dopuštena, već se može pokrenuti upravni spor.

(3) Pokrenuti upravni spor protiv rješenja inspektora ne zadržava izvršenje rješenja.

Članak 12.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj proizvođač kulture pravna osoba ako:

- a) sječu brzorastućih vrsta drveća ili žetvu drugih biljnih vrsta ne obavi u propisanoj ophodnji nakon osnivanja nasada (članak 3. stavak 3.)
- b) je osnovao nasad vrstama koje nisu dopuštene za uzgoj kulture (članak 3. stavak 3.)
- c) ne uzgaja kulture na način i pod uvjetima pod kojima je iste dopušteno uzgajati (članak 3. stavak 3.)
- d) uzgaja kulture na zemljištu na kojem uzgoj nije dozvoljen (članak 5. stavak 1.)
- e) ostalo poljoprivredno zemljište (PŠ) i ostalo obradivo poljoprivredno zemljište (P3) koristi za uzgoj kulture nakon isteka propisanog roka od osnivanja kulture (članak 5. stavci 3. i 4.)
- f) nije upisan u Upisnik (članak 6. stavak 1.)

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 10.000,00 do 35.000,00 kuna.

(3) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 35.000,00 kuna kaznit će se proizvođač kulture fizička osoba za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka.

PRILOG - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC
IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU

Naslov dokumenta	Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o drvenastim kulturama kratkih ophodnji
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo poljoprivrede
Svrha dokumenta	Predloženim izmjenama i dopunama Zakona o drvenastim kulturama kratkih ophodnji izvršene su korekcije koje će poboljšati primjenu Zakona, doprinijeti većoj proizvodnji obnovljivih izvora energije i stavljanje u funkciju poljoprivrednih površina koje nisu pogodne za poljoprivrednu proizvodnju, uz istovremeno poznat podatak o broju upisanih proizvođača drvenastih kultura kratkih ophodnji te o poljoprivrednim površinama na kojima su takvi nasadi osnovani.
Datum dokumenta	30.01.2024.
Verzija dokumenta	I.
Vrsta dokumenta	Zakon
Naziv nacrtu zakona, drugog propisa ili akta	Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o drvenastim kulturama kratkih ophodnji
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	–
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu	Ministarstvo poljoprivrede
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	Ministarstvo poljoprivrede Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja Hrvatska zajednica županija Agencija za plaćanje u poljoprivredi
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	e-Savjetovanje

Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Ivica Špiljar Obnovljivi izvori energije Hrvatske
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI	Pristigla su dva (2) komentara koja nisu prihvaćena.
Primjedbe koje su prihvaćene	Komentar Ivica Špiljara nije prihvaćen jer je uzgoj kultura kratkih ophodnji u druge svrhe propisan posebnim propisima
Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	Komentar Obnovljivi izvori energije Hrvatske nije prihvaćen jer se poljoprivredno zemljište označeno kao P3 može privesti poljoprivrednoj proizvodnji
Troškovi provedenog savjetovanja	Nema

Izvjешće o provedenom savjetovanju - Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o drvenastim kulturama kratkih ophodnji

Redni broj	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
1	<p>Ivica Špiljar PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRVENASTIM KULTURAMA KRATKIH OPHODNJI</p> <p>Poštovani, predlažem dopunu članka 1. stavka 2. i 3. na način da se nadopuni tekst koji se odnosi na cilj i svrhu predmetnog zakona. Smatram da bi bilo opravdano i korisno, uz spominjanje iskorištavanja biomase u energetske svrhe, navesti uzgoj kultura kratkih ophodnji i u drugu svrhu, primjerice u svrhu uzgoja biljaka koje su namijenjene proizvodnji eteričnih ulja, u svrhu fito i aroma terapije kao i u svrhu obogaćivanja medonosnog potencijala pčelarskog sektora. Uzimajući u obzir krško područje koje je teže obradivo, kao i činjenicu da uzgojem propisanih kultura drvenastih bilja kratke ophodnje postoji potreba uporabe teške mehanizacije kojom se dodatno utječe na strukturu tla, smatram da je opravdana dodatna nadopuna predmetnog zakona u pogledu uvrštavanja kako svrhe uzgoja biljaka kratke ophodnje u farmaceutske, terapijske, medonosne i druge svrhe, tako i nadopuna popisa biljaka koje se uvrštavaju sukladno pratećem pravilniku. Pčelarski sektor je osjetljiv, te samom nadopunom prijedloga zakona i uvrštavanjem medonosnog bilja u popis, dodatno bi se utjecalo na poboljšanje iskorištavanja medonosnog potencijala na teritoriju Republike Hrvatske. Primjera radi, na krškom području lakše je to područje iskoristiti sadnjom lavande, smilja ili kadulje koje i jesu biljke višegodišnje trajnice mediteranskog pojasa, i na taj način se učinkovitije iskoristi potencijal krškog područja. Spomenute bilje koristi se u proizvodnji eteričnog ulja koje je iznimno dragocjeno, a biljke se koriste i u ljekovite svrhe. Kada bi se predloženi zakon nadopunio na spomenuti način, mišljenja sam da bi se s gospodarskog aspekta učinkovitije iskoristio potencijal krškog područja. Isto tako uvođenjem biljke Obični bagrem koji je također medonosna biljka, brzorastuća, koja se inače koristi i u sprječavanju erozije tla, dodatno bi se pomoglo uz iskorištavanje drvene mase u energetske svrhe i pčelarskom sektoru osiguravanjem dodatne pčelinje paše. Nadalje, Priručnikom o održivom uzgoju kultura kratkih ophodnji, autora Ioannis Dimitriou i Dominika Rutza, prilagođenog hrvatskom jeziku od strane Željke Fištrek, Energetskog instituta Hrvoje Požar, naveden je i Bagrem kao kultura koja se učinkovito iskorištava u proizvodnji biomase u drugim zemljama. Uzimajući u obzir da je razdoblje kratke ophodnje ograničeno na 8 godina, a Bagrem medonosni potencijal pruža nakon 6 godina od sadnje, dolazi se do saznanja da se 2 godine može iskoristiti medonosni potencijal spomenute biljke.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>1. Cilj ovoga Zakona je stvaranje uvjeta za proizvodnju biomase iz kultura kao obnovljivog i ekološki prihvatljivog energenta na načelima gospodarske održivosti, socijalne odgovornosti i ekološke prihvatljivosti. Svrha ovoga Zakona je doprinos energetske i gospodarske razvoju Republike Hrvatske povećavanjem sigurnosti opskrbe korištenjem dodatnih nacionalnih izvora energije, razvoj ruralnog prostora poticanjem gospodarske aktivnosti na lokalnoj razini uporabom dodatnih proizvodnih potencijala poljoprivrednog i šumskog zemljišta. Uzgoj biljaka koje su namijenjene proizvodnji eteričnih ulja, u svrhu fito i aroma terapije kao i u svrhu obogaćivanja medonosnog potencijala pčelarskog sektora moguć je na poljoprivrednom zemljištu, a navedeno propisuje Pravilnik o provedbi izravne potpore poljoprivredi i IAKS mjera ruralnog razvoja za 2024. godinu („Narodne novine“ br. 157/23). Vrste namijenjene za osnivanje nasada drvenastih kultura kratkih ophodnji propisuje Pravilnik o popisu biljnih vrsta za osnivanje drvenastih kultura kratkih ophodnji te načinu i uvjetima pod kojima se mogu uzgajati („Narodne novine“ br. 16/19).</p>

	<p>Uzimajući u obzir sve navedeno, smatram da bi se predloženom nadopunom predmetnog zakona i pratećeg pravilnika učinkovitije iskoristio potencijal zemljišta, kao što bi se poticao gospodarski rast i razvoj i ostalih sektora, uz spomenutu energetska učinkovitost i proizvodnju energenata.</p>
<p>2 Obnovljivi izvori energije Hrvatske PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRVENASTIM KULTURAMA KRATKIH OPHODNJI, Članak 2. OIEH smatra kako predložena izmjena Zakona o drvenastim kulturama kratkih ophodnji, posebice odluka o izuzimanju poljoprivrednog zemljišta kategorije P3 iz uporabe za kulture kratkih ophodnji, nije u skladu s očekivanim i navedenim posljedicama donošenja ovog Zakona. Naime, prema predloženim izmjenama Zakona navodi se kako se očekuje veća proizvodnja obnovljivih izvora energije i bolje iskorištavanje poljoprivrednih površina koje nisu pogodne za tradicionalnu poljoprivrednu proizvodnju. Međutim, izuzimanjem P3 zemljišta, koje često spada upravo u kategoriju manje pogodnih i ekonomski neisplativih za poljoprivrednu proizvodnju zbog svoje niže kvalitete tla, ograničava se potencijal za proizvodnju biomase, jednog od ključnih obnovljivih izvora energije. Također, klasifikacija poljoprivrednih površina, posebice onih označenih kao P3, često ne odražava stvarnu kvalitetu tla. U praksi, veliki broj ovih površina zapravo je niže kvalitete, što nije adekvatno prikazano u trenutnom sustavu klasifikacije. Iako se predviđaju pozitivne posljedice poput bolje primjene zakona i veće proizvodnje obnovljivih izvora energije, izuzimanje P3 zemljišta može imati suprotan učinak na način da će smanjiti raspoložive resurse za proizvodnju biomase te ograničiti poljoprivrednike u iskorištavanju svog zemljišta na najefikasniji način, što može dovesti do većeg zapuštanja poljoprivrednih površina. Takva odluka može usporiti napredak u sektoru obnovljivih izvora energije i ne pridonosi cilju boljeg iskorištavanja manje plodnih poljoprivrednih površina. Dodatno, OIEH je stava da izuzimanje P3 kategorije poljoprivrednog zemljišta iz uporabe za kulture kratkih ophodnji je nepotrebno i zbog trenutnog stanja u sustavu poticaja. Budući da kulture kratkih ophodnji trenutno nisu dio sustava poticaja, one već ne predstavljaju primarni interes poljoprivrednika u Hrvatskoj. Ovaj faktor ukazuje na to da poljoprivrednici, i bez ove izmjene zakona, neće najvjerojatnije koristiti P3 zemljišta za kulture kratkih ophodnji na širem opsegu, već će se fokusirati na proizvodnju hrane ili druge aktivnosti koje su im ekonomski isplativije. Stoga, dodatno ograničavanje upotrebe P3 zemljišta može biti nepotrebno, budući da trenutni ekonomski uvjeti već usmjeravaju poljoprivrednike prema drugim vrstama korištenja svojih zemljišta. Ovo ukazuje na mogućnost da bi očuvanje fleksibilnosti u korištenju P3 zemljišta moglo biti korisnije, kako bi poljoprivrednici imali veću slobodu u odabiru načina iskorištavanja svojih resursa, što bi moglo doprinijeti raznovrsnijoj i održivijoj poljoprivrednoj praksi. OIEH smatra kako bi se poticanje proizvodnje hrane na zemljištu lošijeg boniteta trebalo provoditi na druge načine, a ne restriktivnim mjerama koje ograničavaju razvoj drugih sektora, poput sektora proizvodnje</p>	<p>Nije prihvaćen Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona se predlaže da se iz površina na kojima se mogu snovati i uzgajati kulture kratkih ophodnji izuzme poljoprivredno zemljište vrednovano kao (P3) jer se takvo poljoprivredno zemljište može privesti poljoprivrednoj proizvodnji. Unutar Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu Centar za tlo nadležan je za provedbu aktivnosti s ciljem zaštite poljoprivrednog zemljišta, tj. zaštite tala Republike Hrvatske kao strateškog resursa i značajne sastavnice okoliša, a sukladno Zakonu o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, br. 20/18), Zakonu o poljoprivredi („Narodne novine“ br. 30/15), Deklaraciji o zaštiti okoliša u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“ br. 34/92), Nacionalnoj strategiji zaštite okoliša („Narodne novine“ br. 46/02), Zakonu o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 110/07, 80/13, 153/13, 78/15), Strategiji održivog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 30/09), Odluci o prihvaćanju Nacionalnog plana za provedbu Stockholmske konvencije o postojećim organskim onečišćujućim tvarima („Narodne novine“ br. 145/08). Između ostalih poslova provodi se utvrđivanje osobito vrijednog obradivog (P1) i vrijednog obradivog (P2) poljoprivrednog zemljišta i praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta kroz ispitivanje plodnosti tla i kontrolu provedbe praćenja stanja (na terenu i u laboratoriju) kao referentni laboratorij.</p>

biomase. Takav pristup ne samo da je u suprotnosti s proklamiranim ciljevima izmjena Zakona, već će imati i dugoročno negativne posljedice na poljoprivredni sektor i gospodarstvo u cjelini.	
---	--